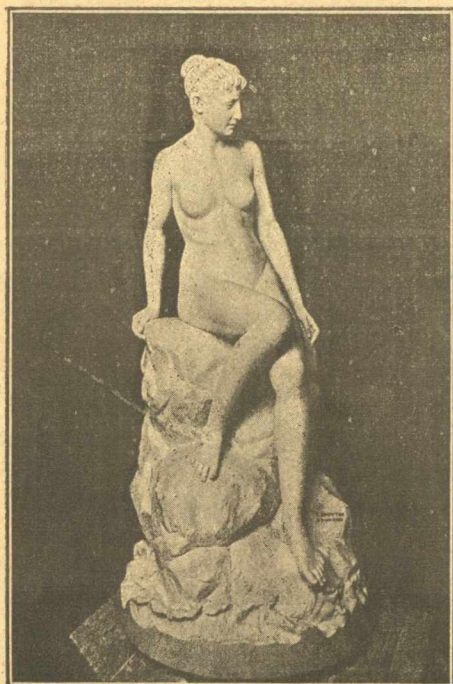

ΕΤΟΣ 5'.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1903.

ΑΡΙΘ. 1.

Ἀφροδίτη ἀναδυομένη.

ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πάντες θαυμάζουσι τὸ μέγα κάλλος καὶ τὸν ἀπειρον πλοῦτον τῶν ἑλληνικῶν μύθων, ὧν στεροῦνται οἱ βόρειοι τῆς Εὐρώπης λαοί. Τίς ἄρα γε εἶναι ἡ αἰτία τῆς εὐτεχνίας τῆς ἑλληνικῆς φαντασίας; Οὐδὲν ἄλλο ἢ ἡ ποιότης τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἑλληνικῶν βράχων. Μέχρι τοῦδε ζωρὰ φαντασία δύναται νὰ ἴδῃ τὰς εἰκόνας τῶν Ὀμηρικῶν θεῶν εἴτε διὰ τῆς μορφῆς τῶν νεφελῶν δημιουργουμένας εἴτε ἐπὶ τῶν ὄρεων ἀποτετυπωμένας. Ἐν τῷ βορρᾷ ὅμως, ἔνθα ὑπάρχουσιν ἀπέραντοι πεδιάδες καὶ ἔνθα ὁ οὐρανὸς ἄμορφος ὧν ὁμοιάζει πρὸς μέλανα πέπλον, ἡ φαντασία μένει ἀδρανὴς καὶ ἄτεκνος. Λοιπὸν οἱ ἑλληνικοὶ μῦθοι δημιουργηθέντες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἐδάφους ἐγένοντο ἡ πρώτη μάζα, ἐξ ἧς ἐπλάσθησαν τὰ ἔπη τοῦ Ὀμήρου καὶ τῶν κυκλικῶν, αἱ τραγωδίαὶ τῶν τραγικῶν, αἱ εἰκόνας τῶν ζωγράφων καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν γλυπτῶν καὶ δι' ἧς ἐτράφησαν οἱ μεγάλοι τῆς ἀρχαιότητος λυρικοί. Ἐκ τῶν εἰρημένων γίνεται κατάδηλον, ὅτι ἡ ποιότης τῆς χώρας εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν δημιουργὸς τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐν τοῖς νεωτέροις ὅμως χρόνοις ἠγέρθησαν καὶ πολέμιοι τῆς θεωρίας ταύτης τῶν ἀρχαίων λέγοντες ὅτι, τὸ Μεξικὸν εἶναι ἐπίγειος παράδεισος, ἔχει περικαλλεῖς λίμνας, ἐξαισία φυτὰ καὶ λαμπροτάτας σκηνογραφίας, καὶ ὅμως ὑπὸ τὸν θεσπέσιον τοῦτον οὐρανὸν ἡ βαρῦθυμος αὐτοχθόνων διάνοια ἐξεπορίσθη πάσας τὰς φρικακκαλεότητάς ζωφερᾶς καὶ αἰμοχαροῦς θρησκοληψίας. Βε-

θαίως τὸ κλίμα μόνον δὲν ἀρκεῖ, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλα συναίτια, ὡς καὶ ὁ Ἴπποκράτης παρετήρησεν, ὅτι οἱ Ἀσῖνοι ἐγένοντο ἀνάγκιδες οὐ μόνον ἕνεκα τῶν ὠρῶν τοῦ ἔτους, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα τοῦ πολιτεύματος, διότι ἐβασιλεύοντο, παρέχων μέγιστον τεκμήριον τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἕλληνας καὶ βερβάρους, οἵτινες αὐτόνομοι ὄντες ἦσαν μαχιμώτατοι πάντων. Ἄλλοι πάλιν εἶπον, ὅτι ἡ ἀγχινοια τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὀφείλεται οὐχὶ τῷ κλίματι, ἀλλὰ τῷ οἴνῳ, ὃν ἐκεῖνοι ἔπινον. Ἄν ἡ θεωρία αὕτη ἦτο ἀκριβής, ἔπρεπεν οἱ οἰνόφυλוגες νὰ ἦνε οἱ ἀγχινοῦστατοι πάντων, ὅπερ ὅμως δὲν συμβαίνει, καὶ ἔπρεπεν ὁ οἶνος νὰ ἀνακηρυχθῆ ὡς φάρμακον νοσησοῦνης. Ἄν δὲ ὄντως ἦτο τοιοῦτον, ἡ νεωτέρα Ἑλλάς ἄτε τὰς πλείστας ἀμπέλους ἔχουσα, ἠθέλε τυχθῆ ἐπὶ τοῦ ὑψίστου τῆς νοσησοῦνης βάρου. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ τοιαῦτα δὲν εἶναι ἀκριβῆ, ἡ ἐπίδρσις τοῦ κλίματος δὲν δύναται σπουδαίως ν' ἀμφισβητηθῆ.

Ἄλλὰ τυχὴ ἀγαθῆ ὁ μέγας οὗτος τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ πρᾶγῶν διατηρεῖται ἀκέραιος παρ' ἡμῖν τοῖς νεωτέροις. Σεμνὸς καὶ οὐρανογεῖτων ἐγείρεται ὁ Ταύγετος, ποιητικὸς ἔτι εἶναι ὁ Πικρασσὸς καὶ διασφᾶξ πρόκειται τῆς Θεσσαλίας ὁ ἐπόπτης τῆς χώρας τῶν Τιμενιδῶν Ὀλυμπος. Φαιδρὸς ἔτι ὑπέρκειται ὁ Ἑλληνικὸς οὐρανὸς καὶ μαρμαίρει ἡ θάλασσα, λιμένες καὶ ὄρμοι, λίμναι, ποταμοὶ καὶ χεῖμαρροι, πεδία καὶ ὄροπέδια, κοιλάδες καὶ μισγάγκειαι σχεδὸν οὐδεμίαν ἄλλην μεταβολὴν ὑπέστησαν ἢ ὅτι ἐν τῇ δολιχοδρομίᾳ τῶν αἰῶνων ἀπέβαλον τὰς ἐπιγραφὰς αὐτῶν μέχρις ὅτου οἱ πατέρες ἡμῶν οἱ τὴν γλῶσσαν τῶν προγόνων ζηλώσαντες ταύτας ἐπανέθηκαν. Οἰκτρὰν ὅμως ἀπώλειαν ὑπέστησαν τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν ἄλση καὶ τὰ σεμνὰ δάση τῶν ναπαίων νυμφῶν καὶ τῶν Δρυάδων ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σύλλα μέχρι τῶν ἀπαισιῶν ἡμερῶν τοῦ στρατηλάτου τῆς Αἰγύπτου καὶ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς αἰπέλων, ὅσοι χάριν μικροῦ κέρδους παραδίδουσιν εἰς τὰς παμφάγους φλόγας τοὺς βαρτυτίμους τοῦ ἔθνους θησαυρούς. Ἡ ἀπὸ τῶν δασῶν ψιλωσις τῆς χώρας ἐφθεῖρε μὲν τὸν πλοῦτον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλ' οὐχί, ὡς νομίζομεν, καὶ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ. Ἡ ἀρχαία, φέρ' εἰπεῖν, Ἀττικὴ κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων ἦτο δενδροφορωτάτη καὶ κατὰ τὸν ἀείμνηστον Βοίχιον οὐδεμία χώρα ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις καταρδεύεται τόσον πλουσίως, ὅσον αὕτη, ἢ νῦν ψιλὴν ὀρῶμεν. Ἄλλὰ καθ' ἡμᾶς ἡ πυκνότης τῶν δασῶν καὶ ἡ πλουσία κατάρδευσις ἐποίει τὸ κλίμα ὑγρότερον. Ἄρα ἡ ἀτμόσφαιρα, ἂν μὴ πλανώμεθα, ἦτο πυκνοτέρα καὶ ἄρα ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἀθηναῖοι δικαιοῦτερον τοῦ Εὐριπίδου δυνάμεθα νὰ σεμνυνώμεθα, ὅτι περιπατοῦμεν ἐν τῷ αἰθέρι καὶ ὅτι ὁ ἀστερόεις τῆς Ἀκτικῆς οὐρανὸς νῦν ὑπέρκειται λαμπρότερος καὶ διαυγέστερος, ἢ ὅσον εἶδον τοῦτον οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Πλάτωνος.

Γεώργ. Μιστριώτης

Καθηγητὴς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Όταν, κατά τὰς σιγηλὰς νύκτας, ἐνῶ κοιμᾶται ἡ γῆνιν φύσις, ὑψοῦμεν τὰ βλέμματά μας, τῇ βοηθείᾳ τοῦ θαυμασίου τηλεσκοπίου, πρὸς τοὺς ἀστέρας· ὅταν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ περικυκλοῦσα ἡμᾶς ἀνθρωπότης ὑπνώττει, ὡς ἐν ὄνειρῳ, διευθύνωμεν τὴν διάνοιάν μας πρὸς τοὺς οὐρανίους αὐτοὺς φάρους, οἱ ὅποιοι λάμπουν ἐκεῖ ἐπάνω δι' ἄλλους κόσμους, καὶ ἀκτινοβολοῦν περίξ αὐτῶν τὴν θερμότητα, τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν ζωὴν, ἢ ἀντίθεσις, τὴν ὁποίαν αἰσθανόμεθα, εἶναι τόσον μεγάλη, ὥστε νομίζομεν, ὅτι ὄνειρευόμεθα. Ἐδῶ ἡ νύξ, ἐκεῖ ἡ ἡμέρα· ἐδῶ ὁ λήθηργος, ἐκεῖ ἡ κίνησις· ἐδῶ ἡ σκιά, ἐκεῖ τὸ φῶς· ἐδῶ ἡ βραεῖα καὶ σκοτεινὴ ὕλη, ἐκεῖ ἡ λαμπρὰ φλόξ καὶ ἡ ἀστρική ζωὴ.

Πόσον πτωχὸς εἶναι ὁ ἥλιος ἡμῶν, ἀπέναντι τῶν μεγάλων ἀδελφῶν του τοῦ οὐρανοῦ! Πόσον ἄθλιος φαίνεται ὁ κόσμος μας, ἀπέναντι ἐκείνων, οἱ ὅποιοι πλανῶνται ἐκεῖ ἐπάνω, διὰ τῶν ταχυτάτων πτερύγων τῆς ἑλξεως! Ἐὰν οἱ ἀόρατοι πλανῆται, οἱ τρέχοντες περίξ τῶν ποικιλοχρόων αὐτῶν ἀστρων, περικυκλοῦνται καὶ αὐτοί, ὡς ἡ γῆ, ὡς ὁ Ζεὺς, ὡς ὁ Κρόνος, ὑπὸ δροφυφῶν ὁποῖον λαμπρὸν θέαμα θὰ παρουσιάσουν αἱ σελῆναι ἐκεῖναι, φωτιζόμεναι ὑπὸ πολλῶν ἡλίων! Ἡ σελήνη αὐτῇ, ἡ ὁποία ἀνατέλλει τώρα ὀπισθεν τῶν μεμακρυσμένων ὀρέων, διαιρεῖται εἰς τέταρτα διαφόρων χρωμάτων, τὸ ἐν ἐρυθρόν, τὸ ἄλλο πράσινον· ἡ ἄλλη παρουσιάζει μόνον ἐν κυανοῦν δρέπανον· ἡ τρίτη ἐκείνη εἶναι πλησιραῆς· ἔχει χρῶμα πράσινον, καὶ φαίνεται αἰωρουμένη εἰς τὸν οὐρανόν, ὡς μεγίστη ὀπώρα.

Ὡ νύκτες τῆς γῆς, τὰς ὁποίας ἀργυρώνει ἡ μία σελήνη μας· φαίνεσθε πολὺ ὠραῖαι, ὅταν τὸ ἥμερον καὶ σκεπτικὸν ἡμῶν πνεῦμα σὰς μελετᾷ· ἀλλὰ τί εἴθε σεις, ἀπέναντι τῶν θαυμασίων νυκτερινῶν θεαμάτων τῶν οὐρανῶν ἐκείνων!

Ἡμέραι διαφόρων χρωμάτων, κυαναῖ, ἐρυθραῖ, χρυσαῖ, λευκαῖ, κίτριναί κτλ. ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ ἐνός, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ ἄλλου καὶ ἐνίοτε ὑπὸ δύο ἢ καὶ περισσοτέρων ἡλίων φωτιζόμεναι, διαδέχονται ἐκεῖ ἀλλήλας. Ὡραὶ τοῦ ἔτους ποικίλαι καὶ πολλαπλαῖ· κλίματα μετὰ μεταβολῶν καὶ στοιχείων ἀγνώστων εἰς ἡμᾶς· ἡμέραι μακρά, νύκτες μικρά· ἢ σπάνια, ἐκτάκτως ἀνωμάλου διαρκείας, ἀντὶ τῶν κανονικῶν, τῶν ὁμαλῶς κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἐπαναλαμβανομένων ἐπὶ τῆς γῆς. Εἰς ἥλιος ἀνατέλλων καὶ ἄλλος δῦων· λυκαυγὲς καὶ συγχρόνως λυκόφως· ἐκλείψεις ἡλίων δι' ἐπιπροσθήσεως ἡλίων· τὰ ἀντικείμενα παραλλάσσοντα χρῶμα, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τῆς αὐτῆς ἡμέρας, τῆς αὐτῆς στιγμῆς. Καὶ ἐν γένει οἱ ἀστρονομικοί, οἱ μετεωρολογικοὶ καὶ οἱ κλιματολογικοὶ χαρακτῆρες, αἱ παραλλαγαὶ καὶ οἱ ὄροι τῆς διαδοχῆς τῶν χρωμάτων, τῆς λαμπρότητος καὶ καθόλου τῶν φυσικῶν φαινομένων εἰς τὰ συστήματα αὐτὰ παρουσιάζουν ποικιλίαν, κάλλη, συνδυασμούς, ἀντιθέσεις, θεάματα, φυσικὰς ἀλλοιώσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἰσχυροτέρα

φαντασία δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ.

Οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες, οἱ ὅποιοι ἐθεωροῦντο ἄλλοτε ὅλοι ἀκίνητοι εἰς τὸ διάστημα, διὸ καὶ ὠνομάσθησαν ἀπλανεῖς, ἀπεδείχθη ὅτι ἔχουν ἕκαστος ἴδιαν κίνησιν. Οὕτως, ὁ Ἄρκτουρος διευθύνεται πρὸς ΝΔ, χρειάζεται ὁμως 800 ἔτη περίπου, διὰ νὰ διατρέξῃ εἰς τὸν οὐρανὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὴν διάμετρον τῆς σελήνης.

Ἄλλ' ἂν καὶ ἡ κίνησις αὐτῆ μᾶς φαίνεται τόσον βραδεία, ἕνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως, ἰσοδυναμεῖ ἐν τούτοις πρὸς 660 ἑκατομμύρια λευγῶν κατ' ἔτος. Ὁ Σείριος θέλει 1338 ἔτη, διὰ νὰ διατρέξῃ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ τὸ αὐτὸ γωνιῶδες διάστημα. Καὶ οἱ ἀστέρες οὗτοι ἐθεωροῦντο ἄλλοτε ἀπλανεῖς ἤτοι ἀκίνητοι!

Ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι οἱ ἥλιοι τρέχουν εἰς τὸ διάστημα, καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, μὲ ποικίλας ταχύτητας, αἱ ὁποῖαι μεταβάλλουν βραδέως τοὺς ἀστερισμούς. Ὁ οὐρανὸς λοιπὸν μεταμορφοῦται ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, ὡς ἡ Γῆ. Τεράστια κινήσεις ὑπάρχουν ἐντὸς τοῦ ἀπείρου χώρου τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὁμως ὁ χώρος οὗτος ἐθεωρεῖτο ἄλλοτε ὡς τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀκινήσεως! Οἱ μεμακρυσμένοι αὐτοὶ ἥλιοι παρουσιάζονται ἤδη πρὸς ἡμᾶς, ὡς τόσαι θερμάστραι· τρέχουν εἰς τὸ ἀχανές, συμπαρασύροντες τὰς οικογενείας τῶν πλανητῶν, τοὺς ὁποίους ζωογονοῦν· κινεῦνται καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, διάφοροι κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν δύναμιν, οἱ μὲν μοναχοί, οἱ δὲ ἀνά δύο, καὶ ἄλλοι κατὰ ὁμάδας.

Ὁ κολοσσιαῖος ὀφθαλμὸς τοῦ τηλεσκοπίου ἀνεκάλυψε πρὸς τούτοις σωρούς ἀστέρων· οἱ σωροὶ αὐτοί, διὰ τῶν ἰσχυρῶν τηλεσκοπίων, ἀναλύονται εἰς μέγα πλῆθος φωτεινῶν σημείων, ἕκαστον τῶν ὁποίων εἶναι εἰς ἥλιος. Τὰ ἀστρικά αὐτὰ σμήνη ἀποτελοῦν μεμακρυσμένα συστήματα κόσμων, συγκείμενα ἐκ χιλιάδων ἡλίων καὶ ἡλιακῶν συστημάτων. Ποῖον εἶναι τὸ μέγεθος, ποῖα ἡ ἀπόστασις, καὶ ποῖον τὸ πλῆθος τῶν κόσμων τούτων; Οὔτε τὸ τηλεσκόπιον, οὔτε οἱ ὑπολογισμοὶ δύναται νὰ ἀποκριθῶσι σήμερον εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην. Μίαν τῶν περιεργότερων ἀστρικών ὁμάδων βλέπει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸ σχῆμα 30· τὸ ἀστρικὸν αὐτὸ σύστημα εἶναι ἢ *Συστροφή τοῦ Ἡρακλέους*.

Ὁ Γαλαξίας, τὸν ὁποῖον, κατὰ τὰς αἰθρίας καὶ διαυγεῖς νύκτας, θαυμάζομεν εἰς τὸν οὐρανόν, ἀποτελεῖται καὶ αὐτὸς ἐξ ἀστέρων κειμένων φαινομενικῶς πλῆθον ἀλλήλων, ἀλλὰ πράγματι λίαν μεμακρυσμένων. Οἱ ἀστρονόμοι ἐμέτρησαν 18 ἑκατομμύρια ἀστέρων ἐντὸς τοῦ Γαλαξίου. Ἐπειδὴ ἡ ζώνη αὕτη περιβάλλει ἐξ ὁλοκλήρου τὴν γῆν καὶ ἔχει σχῆμα σχεδὸν μεγίστου κύκλου ὁ ἥλιος θὰ εὑρίσκεται ἐντὸς αὐτῆς· εἶναι καὶ αὐτὸς εἰς τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων τοῦ Γαλαξίου. Αἱ ἀστρικά ὁμάδες, τὰς ὁποίας ἀνακαλύπτομεν εἰς τὰ βῆθη τῶν οὐρανῶν, εἶναι ἐξωτερικοὶ Γαλαξίαι.

Εἰς τὸ τηλεσκόπιον ἀνακαλύπτονται καὶ νεφελοειδεῖς μᾶζαι, μὴ ἀναλυόμεναι, διὰ τῶν ἰσχυροτέρων τηλεσκοπίων, εἰς ἀστέρας καὶ αἱ ὁποῖαι εὑρέθη, ὅτι ἀπο-

τελοῦνται ἐξ ἀερίων· αἱ μᾶζαι αὐταὶ εἶναι κόσμοι ἐν τῷ γίγνεσθαι.

Αἱ ἀστρικά ὁμάδες, τὰ ἀστρικά αὐτὰ συστήματα, οἱ νεφελοειδεῖς, κείνται εἰς τόσον μεγάλας ἀποστάσεις, ὥστε τὸ φῶς αὐτῶν χρειάζεται πολλὰ ἑκατομμύρια ἐτῶν ἴσως διὰ νὰ φθάσῃ μέχρις ἡμῶν. Εἶναι λοιπὸν πιθανόν, ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν νεφελοειδῶν τούτων, τοὺς ὁποίους θεωροῦμεν ὡς ἀρχίζοντας νὰ μεταμορφῶνται εἰς κόσμους, ἔχουν ἤδη πρὸ πολλοῦ μεταμορφωθῆ εἰς ἡλιακὰ συστήματα. Βλέποντες τόσον βραδέως τὸ φῶς αὐτῶν, δὲν τοὺς βλέπομεν ὅπως εἶναι τώρα, ἀλλ' ὅπως ἦσαν καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν αἱ φωτειναὶ ἀκτίνες. Ἐπίσης εἶναι πιθανόν, ὅτι πολλοὶ ἀστέρες, τοὺς ὁποίους παρατηροῦμεν καὶ μετὰ κόπου σπουδάζομεν τώρα, δὲν ὑπάρχουν πλέον ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων. Ὅθεν τὸ σύμπαν δὲν τὸ βλέπομεν ἐκ τῆς γῆς, ὁποῖον πράγματι εἶναι, ἀλλ' ὁποῖον ἦτο· καὶ ὄχι ὁποῖον ἦτο συγχρόνως εἰς ὠριμένην ἐποχὴν, ἀλλ' ὁποῖον ἦτο εἰς διαφόρους ἐποχὰς. Ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς εὑρίσκόμεθα ἐντὸς τοῦ ἀπείρου καὶ τῆς αἰωνιότητος!

Τὰ ἰσχυρὰ τηλεσκόπια διέσχισαν ἤδη τὰ βῆθη τοῦ ἀχανοῦς, καὶ ἀνεκάλυψαν ἑκατομμύρια ἀστέρων. Ἀλλὰ τί εἶναι τὰ ἑκατόν, τὰ διακόσια, τὰ τριακόσια, τὰ χίλια ἔστω ἑκατομμύρια ἀστέρων ἀπέναντι τοῦ ἀπείρου; Σταγῶν ἐν τῷ ὠκεανῷ!

Τὸ διάστημα δὲν ἔχει ὄρια. Ὅποιαδήποτε ὄρια καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι ἔχει, ἡ φαντασία μας ἀμέσως πετᾷ μέχρις αὐτῶν καὶ, παρατηροῦσα πέραν, εὑρίσκει ἀκόμη καὶ ἄλλον χώρον. Καί, μολοντί δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνοήσωμεν τὸ ἀπείρον, ἐν τούτοις ἕκαστος ἐξ ἡμῶν αἰσθάνεται, ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νὰ θεωρήσῃ τὰ διάστημα ὡς ἀπείρον, παρὰ νὰ τὸ φαντασθῇ πεπερασμένον, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ὑπάρχῃ τὸ διάστημα πανταχοῦ. Ἡ κατανόησις τοῦ ἀπείρου τῶν οὐρανῶν μᾶς ἐπιβάλλει τὸ αἰσθημα τοῦ ἀπείρου.

Αἱ τοιαῦτα μελέται μεγεθύνουν καὶ μεταμορφώνουν τὰς ιδέας, τὰς ὁποίας συνήθως σχηματίζομεν περὶ τοῦ κόσμου. Ἡ γνῶσις τῶν ὑψίστων αὐτῶν ἀληθειῶν ἔπρεπε νὰ ἦτο ἡ πρώτη βᾶσις πάσης σοβαρᾶς μορφώσεως. Διότι ἀληθῶς, εἶναι παράδοξον, νὰ βλέπωμεν τοὺς περισσοτέρους ἀνθρώπους ζῶντας καὶ θνήσκοντας, χωρὶς νὰ ὑποπεύωνται τὰ μεγαλεῖα ταῦτα, καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνουν γνῶσιν τῆς μεγαλοπρεποῦς πραγματικότητος, ὑπὸ τῆς ὁποίας περικυκλοῦνται.

Αἰγινίτης

Διευθυντῆς τοῦ Ἀστεροσκοπίου.

ΓΕΝΕΣΙΣ ΟΡΥΚΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΛΙΜΝΩΝ

Τὰ μάλλον ἄξια λόγου κατακρημνίσματα τῶν λιμνῶν εἶνε τὰ τοῦ μαγειρικοῦ ἄλατος. Ἐντὸς ἀκινήτων ὑδάτων τοιαῦτα κατακρημνίσματα σχηματίζονται, ὅταν τὰ ὑδάτα ἀποτελῶσι κεκορεσμένας ἀπορρυστώσεις, ἢ δὲ ἐξάμισις ἀφαιρῇ μείζονα ποσότητα ὑδατος ἐκείνης, ἥτις

διὰ τῶν ποταμῶν εἰσρέει. Ἐν τῇ θαλάσῃ, ἥς τὸ ὕδωρ δὲν εἶνε κεκορεσμένον ὑπὸ ἀλάτων, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ σχηματισθῶσι τοιαῦτα κατακρημνίσματα, ὡς καὶ ἐντὸς λιμνῶν, αἰτίνες φέρουσιν ἐκρός· λίμναι ὁμως ἀνευ ἐκρός καὶ κείμεναι ἐντὸς θερμῶν κλιμάτων δύναται νὰ σχηματίσῃσι στρώματα μαγειρικοῦ ἄλατος. Τοιαῦτα λίμναι εἶνε αἱ τῆς Ἀστραχάνης (περὶ τὰς 2000), αἰτίνες τὸ πάλαι ἀπετέλουν μίαν μεγάλην ἀλμυρὰν λίμνην, ὣν νῦν ἡ μεγίστη πασῶν καλεῖται Ἐλτόνη. Τούτων τὸ ὕδωρ εἶνε ἄκρατος ἀπορρυστώσις ἀλάτων, ἐν ἣ, ἐκτὸς τοῦ ἐγγλωρίου νατρίου, εὑρίσκονται ἐγγλωρίον μαγνήσιον, ἔξυθειῶμα μαγνησίου καὶ ἐγγλωρίον νάτριον. Ἐκ τῶν ἀλάτων δὲ τούτων τὸ μὲν θέρος κατακρημνίζεται πρῶτον γύψος ὑδρομιγῆς καὶ ἀκολούθως μαγειρικὸν ἄλας, τὸν δὲ χειμῶνα ἄλας πικρόν (ὄξυθειῶμα μαγνησίου), ὅπερ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἀπορρυστοῦται πάλιν. Ἀνά πᾶν ἔτος παρὰ τὰς ὄχθας καὶ ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς λίμνης Ἐλτόνης σχηματίζεται στρώμα ἄλατος, ὅπερ οἱ κάτοικοι ἐξάγουσι πρὸς χρῆσιν αὐτῶν (2 ἑκατομμ. ἑκατόλιτρα ἑτησίως). Τὸ φαινόμενον τοῦτο παρατηρεῖται καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας λίμνας τῶν στεππῶν τῆς Ἀστραχάνης.

Ὅλων δὲ περιέργον φαινόμενον παρέχει ἡ ἐν Παλαιστίνῃ Νεκρὰ Θάλασσα, ἥς τὸ ὕδωρ ἐμπεριέχει μεγάλην ποσότητα μαγειρικοῦ ἄλατος, ἐγγλωρίον μαγνήσιον, ἀσβέστιον, κάλιον καὶ γύψον. Ἐντὸς τῆς ἰλύος ταύτης εὑρίσκονται καὶ κρύσταλλοι μαγειρικοῦ ἄλατος. Ὅμοιον φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἀλμυρᾷ λίμνῃ τοῦ Οὐτᾶ (Β. Ἀμερικῆ) καὶ ἀλλαχοῦ (βλ. γεωλ. Α'. σελ. 540).

Ἐκ τῶν φαινομένων, ἅτινα παρατηροῦμεν ἐντὸς τῶν λιμνῶν τούτων, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν καὶ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐσχηματίσθησαν εἰς προγενεστέραις τῆς γῆς ἐποχὰς τὰ ἐντὸς ὑδατογενῶν πετρωμάτων ἀπαντῶντα στρώματα μαγειρικοῦ ἄλατος. (βλ. γεωλ. Β'. Κεχ. Πετρογονίας. Ὑδατογ. πετρ.).

Αἱ νατρομιγεῖς λίμναι παρέχουσι κατακρημνίσματα ἐκ σόδας καὶ ὄξυθειώματος νατρίου. Τοιαῦτη λίμνη εἶνε ἡ ἐν τῇ ΝΔ Ἀρμενίᾳ Βάνη, (Βιλαγιέτιον Βάνης), πολλαὶ τοῦ Μεξικοῦ, τῆς Νεβάδας, τῆς Οὐγγαρίας καὶ διαφόρων ἄλλων χωρῶν.

Βορρακομιγεῖς λίμναι ὑπάρχουσιν ἐν Θιβητίᾳ καὶ Καλιφορνίᾳ, σχέσιν ἔχουσαι πρὸς θερμὰς πηγὰς. Ἐπὶ τοῦ πυθμένος τούτων κατακθῆνται φλοιοὶ ἢ καὶ κρύσταλλοι βόρρακος.

Κ. Μυτσόπουλος

Καθηγητῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ

Καὶ τὰ ἄνθη ἔχουν τὰ πάθη των.—Τίς θὰ ἐπίστευεν ὅτι καὶ τὰ ἄνθη, ὡς οἱ ἄνθρωποι, ἔχουν πάθη, ὄχι τούλαχιστον βίαται. Καὶ ὁμως τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀληθές, διότι τρέφουσι ταῦτα τὸ μῖσος καὶ τὸν ἔρωτα. Οὕτω λέγεται, ὅτι τὸ ρόδον καὶ ἡ ρεζεδᾶ ἀλληλομισοῦνται καὶ ἐν τῇ συνεπαφῇ αὐτῶν μαραινόνται ἐν καταπληκτικῇ τοῦ χρόνου βραχυτάτῃ, ἐν ᾗ τὰ λοιπὰ ἄνθη, μετὰ τῶν ὡς ἄνω εὑρίσκόμενα, μένουσι δροσερώτατα. Τὸ ἐναντίον ἀναφέρεται περὶ τοῦ ἡλιοτροπίου καὶ τοῦ γαρυφάλου, ἅτινα τρυφερὰν μεταξὺ των τρέφουν συμπαθείαν.

ΒΑΔΙΖΟΜΕΝ

θέλει να βλέπη τὰ ἔρητα. Ἡ Ἰριγένεια προστίθεισιν, ὅτι ὀφείλει να ἐξαγνίσῃ καὶ τὸ τῆς θεᾶς βρέτας, ὡς μολυνθέν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπέσπασεν αὐτὸ ἀπὸ τῶν βάθρων· ὁ δὲ Θόας ἐπαινεῖ τὴν νῦν εὐσέβειαν καὶ προθυμίαν αὐτῆς. Νῦν ἡ Ἰριγένεια ὀρίζει τὰ δῆθεν πρὸς ἀγνισμόν ἀναγκαῖα μέτρα, πράγματι ὁμως ἀναγκαιῶς πρὸς κατόρθωσιν τῆς δραπέτευσεως. Διὸ προτείνει να προστεθῶσι δεσμά εἰς τοὺς ξένους, ἵνα μὴ ἐκφύγωσιν, ἐπειδὴ πιστὸν Ἑλλάς οἶδεν οὐδέν, καὶ να ἀποκομισθῶσιν οὗτοι ἔξω, κεκαλυμμένοι διὰ πέπλων, ἵνα μὴ μολύνωσι τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, εἶτα δὲ ἀπαιτεῖ καὶ φρουρούς, ἵνα συνοδεύσωσιν αὐτήν. Τοῦ Θόαντος παρασχόντος τοιούτους, ἡ Ἰριγένεια ἀπαιτεῖ ἔτι, ἵνα ἀποσταλῇ τις εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀναγγεῖλῃ ἵνα ἅπαντες μείνωσιν ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, ἵνα μὴ συναντήσωσιν τοὺς μισαροὺς φονεῖς μηδὲ να προσβλέψωσιν αὐτούς. Ὁ Θόας πάλιν ἐπαινεῖ τὴν πρόνοιαν τῆς Ἰριγένειας, μεριμνώσης περὶ τῶν φίλων καὶ μάλιστα περὶ ἑαυτοῦ καὶ λέγει, ὅτι παραπολὺ θαυμάζει αὐτὴν πᾶσα ἡ πόλις. Ἐν τέλει παραγγέλλει ἡ ἱέρεια τῷ βασιλεῖ να μείνῃ πρὸ τοῦ ναοῦ καὶ να ἀγνίσῃ τοῦτον διὰ πυρὸς καὶ θεοῦ, ἵνα ἐπανερχομένη εὖρῃ αὐτὸν καθαρὸν, ὅταν δὲ περῶσιν οἱ ξένοι, να θέσῃ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ πέπλον, ἵνα μὴ μιανθῇ καὶ να μὴ ἀπορήσῃ ἂν αὐτὴ χρονίσῃ. Τοῦ Θόαντος ἐπιδοκιμάσαντος τὴν οὐχὶ μετὰ σπουδῆς ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος αὐτῆς πρὸς τὴν θεάν, ἐκεῖνη εὐχεταὶ δι' ἀμφιβόλου φράσεως να ἀποθῇ ὁ καθαρμός, ὅπως αὐτὴ θελῇ· δηλ. να ἐπιτύχῃ τὸ σόφισμα τῆς σωτηρίας.

(ἀκολουθεῖ)

Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Τ' ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ

Νάμουν τ' ἀγιόκλημα ποῦ ἀπ' τὴν αὐλή σου
ψηλὰ στὸν τοῖχό σου σκαλώνει, ἀνθεῖ,
ποῦ μετὰ τὴ δρόσο σου, μετὰ τὴν πνοή σου
πάντα δροσιζέται καὶ πάντα ζῆ.

Στὸ παραθύρι σου νάρθω να στῆσω
κλωνάρια πράσινα γιὰ ν' ἀκουμπᾶς,
στρῶμα, προσκέφαλο να σοῦ χαρίσω,
να γέρνης ἡσυχὰ να μ' ἀγαπᾶς.

Ν' ἀνακατόνουνται να γίνουντ' ἕνα,
να κουβεντιάζουνε ἀδελφικά
τὰ λουλουδάκια μου τὰ μυρωμένα
μετὰ τὰ μαλλιάκια σου τὰ καστανά.

Νὰ λουζῶ ἀδιάκοπα τὰ ὄνειρά σου
μετὰ τῶν ἀνθέων τὴ μυρωδιά,
Κ' ἐσύ τοὺς κλώνους μου μετὰ τὴ δροσιά σου
ἐγὼ δουλεύτρα σου καὶ σύ κυρά.

Καὶ στὸ καλότυχο παραθύρο σου
ὅποιος τὸ ταῖρι μας τύχῃ να ἰδῇ
να λέγῃ ἐμένανε δένδρι δικό σου,
δικό μου λούλουδο ἐσεῖ να εἰπῇ.

Χωρὶς ἐμένανε να μὴν ἀνθίζω,
χωρὶς ἐμένανε να μὴ γελᾶς,
τὴν εὐτυχία μου να σοῦ χαρίζω,
τὴν ἐμμορφάδα σου να μοῦ σκορπᾶς.

Κωστής Παλαμῆς

Βαδίζομεν. Ὁ δρόμος ὁ ἀπέραντος ἀπλώνεται ὀπίσω
μας καὶ ἔμπρός μας χωρὶς ἀρχὴν καὶ χωρὶς τέλος. Ὁ
δρόμος μας εἶνε στρωμένος μετὰ ἄνθη, ὁ δρόμος μας εἶνε
στρωμένος μετὰ ἀκάνθας. Ἐμπρός μας φεύγουν μετὰ τὴν
ταχύτητα τοῦ ἀνέμου αἱ ἀνήκουστοι ἀρμονίαι τῶν μα-
κρυσμένων χορδῶν, ἔμπρός μας φεύγουν μετὰ τὴν ταχύ-
τητα τῶν ἀστραπῶν αἱ θεωρίαι τῶν ὀνείρων καὶ αἱ
πομπαὶ τῶν φαντασμάτων, ἔμπρός μας φεύγουν μετὰ τὴν
ταχύτητα τῶν πνευμάτων αἱ εὐωδία καὶ οἱ λιθωντοὶ
τῶν ἀφαντάστων παραδείσων. Βαδίζομεν, βαδίζομεν.
Ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθη καὶ ἐπάνω εἰς τὰ αἵματα καὶ ἐπάνω
εἰς τὰς ἀκάνθας, βαδίζομεν, βαδίζομεν στεφανωμένοι μετὰ
τὰ ἄνθη τῶν χιόνων καὶ τῶν πάγων, στεφανωμένοι μετὰ
ρόδα καὶ ὑακίνθους, στεφανωμένοι μετὰ τὰς ξανθὰς ἀκτι-
νας τῶν ἑαρινῶν ἡλίων. Βαδίζομεν ὀπίσω ἀπὸ τὰς ἁρ-
μονίας τῶν μακρυσμένων χορδῶν, ὀπίσω ἀπὸ τὰς πομπὰς
τῶν φαντασμάτων, ὀπίσω ἀπὸ τὰς εὐωδίας καὶ τοὺς
λιθωντοὺς τῶν ἀφαντάστων παραδείσων. Καὶ τὸ ὄνει-
ρον φεύγει ἔμπροσθέν μας μετὰ τὴν ταχύτητα τῶν ἀνέμων
καὶ μετὰ τὴν ὄρμην τῶν ἀστραπῶν. Εἴμεθα οἱ ξένοι τῆς
χθῆς καὶ τῆς σήμερον καὶ τῆς αὔριον. Καὶ βαδίζομεν,
βαδίζομεν.

Βαδίζομεν. Αἱ λαίλαπες τρέχουν ἀρηνιασμένοι μαζῇ
μας, οἱ ποταμοὶ φεύγουν ὀρμητικοὶ ὑπὸ τοὺς πόδας μας,
τὰ ἐλαφρὰ σύννεφα κυλλοῦνται μετὰ ἀγάπην ἐπάνω ἀπὸ τὰς
κεφαλὰς μας. Τὸ πέρασμά μας ὁμοιον μετὰ τὴν λαίλαπα
κρημνίζει τοὺς ἀκλονήτους βράχους καὶ συντρίβει τὰ
ἄκαμπτα πρέμνα τῶν δασῶν καὶ πνίγει τὸ φῶς τῆς
ζωῆς καὶ κάμνει τὰ ἀθάνατα ἄστρα να τρεμοσβύνουν εἰς
τὸ βάθος τοῦ στερεώματος. Τὸ πέρασμά μας ὁμοιον μετὰ
τοὺς ὑπερφάνους ποταμοὺς σβύνει τὸν αὐχμὸν τῶν χω-
μάτων καὶ ἐξυπνᾷ τὰ σπέρματα τῆς ζωῆς εἰς τὴν γόνι-
μον μήτραν τῆς γῆς καὶ φιλεῖ τὰς μεγάλας ρίζας μετὰ τὸ
δρῶσερον φίλημα ποῦ γεννᾷ τοὺς παραδείσους. Τὸ πέρα-
σμά μας ὁμοιον μετὰ τὰ ἐλαφρὰ σύννεφα ἐτάζει τοὺς
δρόμους τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐναγκαλίζεται τὸν πύρινον Ἥ-
λιον καὶ φιλεῖ τὸ λευκὸν πρόσωπον τῆς Ἐκβάτης εἰς τὰ
βάθη τῶν ἀργυρῶν νυκτῶν. Καὶ βαδίζομεν, βαδίζομεν
μετὰ τὰς ὀρμητικὰς λαίλαπας καὶ τοὺς ὑπερφάνους πο-
ταμοὺς καὶ τὰς ἐλαφρὰ σύννεφα.

Βαδίζομεν τὸν αἰώνιον δρόμον. Τὸ φῶς τῶν παλαιῶν
τάφων ὀδηγεῖ τὰ βήματά μας καὶ βαδίζομεν, βαδίζομεν
πρὸς τοὺς νέους τάφους. Οἱ ἄσκαροι σκελετοὶ ἤναψαν τὴν
θρυαλλίδα τῆς ζωῆς μας καὶ μᾶς εἶπαν : Βαδίζετε, βα-
δίζετε ! Αἱ καρδίαι αἱ ἀναπνυόμεναι ὑπὸ τὴν χλόην μᾶς
παρέδωκαν τοὺς ὠραίους παλμούς τῆς ἀγάπης καὶ μᾶς
εἶπαν : Βαδίζετε, βαδίζετε. Τὰ χεῖλη τὰ κλεισθέντα ὑπὸ
τὰς λευκὰς πλάκας μᾶς ἐχάρισαν τὴν δίψαν τῶν ἀχορ-
τάστων φιλημάτων καὶ μᾶς εἶπαν : Βαδίζετε, βαδίζετε.
Αἱ χεῖρες αἱ δεσμευμέναι ἀπὸ τὰς ρίζας τῶν κυπαρίσ-
σων καὶ τῶν ἰτεῶν μᾶς ἔδωκαν τὴν ὄρμην τῆς κατα-
στροφῆς καὶ τὴν δύναμιν τῆς δημιουργίας καὶ μᾶς εἶπαν:

Βαδίζετε, βαδίζετε ! Οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ σβυσθέντες τὴν νύ-
κτα τῶν ὠραίων θανάτων μᾶς ἔδωκαν τὴν δίψαν τὴν
ἀκόρεστον τοῦ φωτός καὶ μᾶς εἶπαν : Βαδίζετε, βαδίζετε!
Ἡ ζωὴ ἡ ὁποία δὲν ἐχόρτασε τὸ φῶς καὶ τὰ φιλήματα
καὶ τὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ἀγάπην ἤναψεν ἀπὸ τὰ
βάθη τῶν τάφων τὴν θρυαλλίδα μας καὶ μᾶς εἶπε :
Βαδίζετε, βαδίζετε. Εἴμεθα οἱ ὀδοιπόροι τῆς χθῆς καὶ
τῆς σήμερον καὶ τῆς αὔριον. Καὶ βαδίζομεν, βαδίζομεν
τὸν ἀτελείωτον δρόμον.

Πρὸς τὰ ρόδα τῆς νέας ἀνατολῆς ὑψώνεται ὡς κο-
ρυθαλὸς ραντισμένος μετὰ τὴν δρόσον τῆς αὐγῆς ἡ ὠδὴ τῆς
μεγάλης λιτανείας : Ὡς νεογέννητον ἄστρον ποῦ κινεῖσαι
ἐπὶ τῆς τροχιάς τῶν αἰματομένων συννέφων, ψάλλω τὸ
ἄσμα τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία διαβαίνει ὁμοία μετὰ τὰ μεγάλα
κύματα τὰ κυνηγημένα ἀπὸ τὴν βίαν τῶν ἀνέμων, ψάλλω
τὴν ζωὴν ἡ ὁποία διαβαίνει ὁμοία μετὰ τὰ ἐλαφρὰ σύννεφα
ἐπάνω ἀπὸ τὰς πλάκας τῶν αἰωνίων τάφων. Τὸ πτερόν
μου εἶνε ραντισμένον μετὰ τὴν δρόσον ποῦ σταλάζει ἀπὸ τὰ
φύλλα τῶν ἰτεῶν εἰς τὰς πλάκας τῶν μαρμάρων καὶ τὸ
ράμφος μου εἶνε βαμμένον ἀπὸ τὸ αἶμα τῶν ρόδων ποῦ
ἀπέθαναν μετὰ τὸ λυκόφως καὶ ἀπὸ τὸ αἶμα τῶν ρόδων
ποῦ ἐγεννήθησαν μετὰ τὴν αὐγὴν.

Παῦλος Νιρβάνας

ΑΠΟ ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

1.

Καθὼς τὸ γλυκοχάραμα
Ὁ ἥλιος σὸν προβάλλει
τὰ συννεφάκια τοῦρανοῦ
πέρνονν περίσσια κάλλη,
ἔτσι κι' ὁ κάθε πόνος μου
ποῦ ἔχω στὴν καρδιά μου
Γλυκύτατος μοῦ φαίνεται
ὅταν σὲ ἰδῶ σιμά μου.

2.

Στενάζεις καὶ ὁ στεναγμὸς
Στὰ δυνὸ σου χεῖλη μοιάζει
σὸν καταχνιά ποῦ ἡμερῆ
τὰ λούλουδα σκεπάζει
βγαίνει ὁ ἥλιος μιὰ στιγμή
κι' ἡ καταχνιά διαλιέται
προβάλλει ἕνα χαμόγελο
κι' ὁ στεναγμὸς σκορπιέται.

Ἰωάννης Πολέμης.

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΔΑΣΩΝ

Ὅτε πρὸ δωδεκαετίας περίπου μοὶ ἀνετέθη, χάρις
εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ μεταστάντος ἐθνικοῦ εὐεργέ-
του Κ. Ζάππα, ἡ σπουδὴ τῆς δασολογίας, εὐρέθη
ἐπάνω κάτω εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς ἣν θὰ εὐρίσκεσθε
καὶ σεῖς σήμερον, φίλτατοι ἀναγνώσταί, ἂν σᾶς ἤρῳα

Ὁ Κολοκοτρώνης ὀδηγῶν τοὺς Ἕλληνας.

τις, τί πρᾶγμα να ἦναι ἄρα γε αὐτὴ ἡ δασολογία, ποίου
εἶδους ἐπιστήμη δηλονότι, καὶ κατὰ πόσον ἔχουσι καὶ
τὰ δάση ἀνάγκην ἐπιστήμης ;

Ἄλλ' ἐν πρώτοις τί να ἦναι ἄρα γε δάσος ; Ὅχι
γελάσθητε βεβαίως εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, καὶ ὁμως
ἡ εἰς αὐτὴν ἀπάντησις δὲν εἶνε τόσον ἀπλή, ὅσον τὴν
φαντάζεσθε. Πᾶς τις, ἔχει βεβαίως μίαν πρόχειρον εἰ-
κόνα τοῦ δάσους, ὡς ἀντικειμένου συνηθέστατα ἀπαν-
τῶντος ἐν τῇ φύσει, ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν κατὰ τὴν ἀντί-
ληψίν του, ἔχει σχηματίσει ἐν ἑαυτῷ καὶ δι' ἑαυτὸν μό-
νον καὶ τὸν ὀρισμὸν του. Οὕτω λ. χ. ἐνθυμοῦμαι λαμ-
πρὸν ἐνωμοτάρχην, ὅστις διδάσκων τὴν θεωρίαν εἰς χω-
ροφύλακας, προωρισμένους να διορισθῶσιν ὡς δασοφύλα-
κες, ἀφοῦ διαδοχικῶς ἠρώτησε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, τί
εἶναι δάσος, ὀργισθεὶς ἐπὶ τέλους, διότι οὐδεὶς τῶ ἀ-
πῆντα συμφώνως πρὸς τὰς ιδέας του, ἔδωκε τὸν ἐξῆς
κλασικὸν ὀρισμὸν : « Δάσος βρῆ εἶναι ὁ λόγγος ». Μὴ νο-
μίσετε ἤδη παρακαλῶ, ὅτι προτίθεμαι καὶ ἐγὼ ἐνταῦθα
να σᾶς ἐνοχλήσω μετὰ θεωρίαν περὶ τοῦ τί ἐστὶ δάσος,
ἀλλ' ἐνόμισα καλὸν να σᾶς εἶπω δύο λέξεις προηγουμέ-
νως, περὶ τῆς ἐν γένει σημασίας τῶν δασῶν σχετικῶς
πρὸς τὴν χώραν μας πάντοτε, συνάμα δὲ να προσπα-
θῆσω να σᾶς πείσω, καὶ μὴ τὸ ἐκλάβητε παρακαλῶ αὐτὸ
ὡς ἐγωιστικόν, ὅτι ἡ τὰ δάση ἀφορῶσα ἐπιστήμη οὔτε
τόσον πεζή, ὡς κατὰ πρῶτον φαίνεται, οὔτε τόσον ὀλί-
γον ἐνδιαφέρουσα καὶ τόσον ὀλίγον ἀναγκαῖα, ὅπως
πολλοὶ τὴν φαντάζονται εἶναι.

Κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον «πᾶν ἔδαφος μετὰ σύνολον
δένδρων ἢ καὶ θάμνων ἀκόμη, ἀρκίως ἢ πυκνῶς κεκα-
λυμμένον, προωρισμένον δὲ να παράγῃ ξυλείαν καὶ πᾶν
τὸ μετ' αὐτῆς συνδεόμενον, δηλ. οἶου δῆποτε ἄλλου εἶ-
δους δασικὰ προϊόντα, ὁποῖα εἶναι ῥητίναι, βελανίδια,
κηκίδες, δεψικαὶ οὐσίαι, ἄγριοι καρποὶ, φυτικά χρωμα-
τιστικά ἔλαια κλπ. δύναται να ὀνομασθῇ δάσος. » Ὡς
βλέπετε, ὁ Νόμος ἕνεκα τῶν ἐπικρατούντων παρ' ἡμῶν
ὄρων, ἔδωκεν εὐρυτάτην σημασίαν εἰς τὴν λέξιν δάσος.
Ὡς πρῶτιστος ὁμως αὐτοῦ σκοπὸς πάντοτε, δέον να θεω-
ρηθῇ, ἡ παραγωγή ξυλείας, τὸ αὐτὸ δὲ δέον να θεω-
ρηθῇ καὶ ὡς ὁ σκοπὸς τῆς σχετικῆς ἐπιστήμης, δυνάμε-
νος καλλίτερον να διατυπωθῇ οὕτω. Ἡ δασολογία με-
ριμνᾷ, ὡς πᾶσα ἄλλη ἐφηρμοσμένη παραγωγικὴ ἐπι-
στήμη, πῶς ἐντὸς ὅσον τὸ δυνατόν βραχυτέρου χρόνου

ὄψει τὰς συμβουλάς καὶ τὰ πορίσματα τῶν ἐμβριθεστέρων ἐπιστημόνων.

Ἦδη ὁμως πρὸ πολλοῦ ἤρχισε νὰ διαδίδηται καὶ νοῆται ἡ ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια εἰς εὐρὺν κύκλον καὶ πᾶς νοήμων ζωοτέχνης γνωρίζει ὅτι ἡ μορφολογία τῶν ζώων καὶ αἱ ἰδιότητες αὐτῶν στενώτατα σχετίζονται ἢ μᾶλλον δεσπόζονται ὑπὸ τοῦ περιβάλλοντος καὶ πρὶν ἢ σκεφθῆναι περὶ τῆς εἰσαγωγῆς αἱματός τινος νέου κατὰ τὴν ἀναπαραγωγὴν πρὸς βελτιώσιν τῆς μορφολογίας ἢ τῶν οικονομικῶν λειτουργιῶν τῶν ζώων του, ὀφείλει νὰ σκεφθῆναι περὶ πρᾶσκειν τῶν καταλλήλων συνθηκῶν ὑπὸ τῆς ὁποίας δύναται νὰ εὐδοκίμησῃ ὁ ἐπιδιωκόμενος τύπος.

Αἱ μέθοδοι τῆς ἀναπαραγωγῆς ἄνευ τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς εὐδοκίμησιν αὐτῶν ὄρων δὲν ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ δημιουργῶσιν ἢ νὰ διακωλύωσιν τὰς λεγόμενας βελτιώσεις, τούναντίον μάλιστα εἰς τὰ βελτιωθέντα ζῶα παρατηρεῖται τάσις πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὸν ἀρχικὸν τύπον, εἰς τὸν ὅποιον καὶ ἐπανέρχονται ἂν μὴ εὐφυοῦς καὶ πεφωτισμένου ζωοτέχνου βλέμματα ἐπιβλέπη ἀγρύπνως ἐπὶ τῆς ἀγέλης τῶν βελτιωθέντων ζώων κατὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἀναπαραγωγὴν.

Διὰ ταῦτα ὁ θέλων νὰ εἰσαγάγῃ βελτιώσιν τινα ἐν τῇ κτηνοτροφίᾳ τοῦ τόπου του δέον ἐκ πρᾶσκειν πρὸς τὴν μέθοδον τῆς ἀναπαραγωγῆς νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν τὴν φυσικὴν, γεωργικὴν, οικονομικὴν ἀκόμη δὲ καὶ τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου του, τὴν ἐργασίαν δι' ἣν τὰ ζῶα προορίζονται, τὸ κλίμα, τὸ ὕψος τοῦ τόπου, τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐπιδιωκόμενου τύπου κλπ. ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὰς συνθήκας ταύτας καὶ τὸν σκοπὸν, νὰ προτιμήσῃ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην τῶν ἀναπαραγωγικῶν μεθόδων, ἃς ἐνταῦθα πρᾶσκειν.

1) Αἰμομιξία (ἢ σύζευξις ἀτόμων τῆς αὐτῆς οἰκογενείας).

2) Ἀναπαραγωγὴ δι' ἐπιλογῆς (ἢ σύζευξις ἀτόμων τῆς αὐτῆς γενεᾶς).

3) Διασταύρωσις (ἢ σύζευξις ἀτόμων διαφόρου γενεᾶς).

4) Ἀναπαραγωγὴ δι' ἀμφιγενείας (ἢ σύζευξις ἀτόμων ἀναπαραχθέντων διὰ διασταύρωσεως).

5) Ὑβριδισμὸς (ἢ σύζευξις ἀτόμων τοῦ αὐτοῦ γένους, ἀλλὰ διαφόρου εἶδους ὡς φορβάδος καὶ ὄνου).

Τῆς τελευταίας μεθόδου τὰ προϊόντα εἶνε ἄγωνα ἀμφοτέρωθεν ἢ μονομερῶς.

Συμ. Μπογιατζῆς.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Καλλωπιστικὸν ὕδωρ ἰων.

Ὅπως τὰ πλεῖστα ἀρώματα καὶ αἱ ἀνάλογοι σκευασίαι, τὸ ὕδωρ τοῦτο οὐδὲ ἔχνος περιέχει τοῦ ἄνθους, τοῦ ὁποίου φέρει τὸ ὄνομα. Κατασκευάζεται δὲ ὅταν ἐντὸς 80 μερῶν βάρους ὕδατος τῆς Κολωνίας διαλύομεν 1) 2 μ. ξύλου τῆς σανδάλης, 1 μ. ἐλαίου βεργαμόντης, 1) 2 ἐλαίου γερανίων· κατόπιν προσθέτομεν εἰς τὸ διάλυμα τοῦτο 64 μ. βάμματος ἱριδος καὶ 16 μέρη βάμματος βανιλίνης. Ἀφίνομεν τὸ ὄλον ν' ἀναπαυθῆναι ἐπὶ 3 ἡμέρας· τότε προσμιγνύομεν ἀκόμη μετὰ προσοχῆς, καὶ ἀ-

ναταράττοντες συνεχῶς, 96 μέρη ροδονέρου καὶ ἀφίνομεν τὸ ὄλον καλῶς νὰ κατακαθίσῃ ἐπὶ δύο ἀκόμη ἑβδομάδας. Κατόπιν διηθίζομεν καὶ χάριν τῆς καλῆς ὄψεως τὸ χρωματίζομεν μὲ ὀλίγην χλωροφύλλην ἢ πράσινον ἀνιλίνης.

Λεύκανδις τοῦ δέρματος.

Κατ' ἀρχὰς ἐμβαπτίζεται τὸ δῆμα ἐπὶ μίαν ὥραν εἰς 40° Κελ. ἐντὸς βενζίνης· κατόπιν ἐξάγεται καὶ ἐξ-ατμίζεται ἢ βενζίνη, δι' ἧς ἐκορέσθη, θερμαίνοντες δι' ἀτμολούτρου; κατόπιν τὸ κατεργάζονται μὲ ἀρχικὸν θεϊκὸν ὄξύ, eau de javelle κλπ. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης παράγεται λευκὸν δῆμα μὲ ροδόχρουν ἀπόχρωσιν, τὸ ὅποσον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς καλύμματα λευκωμάτων καὶ εἰς ἄλλα καλλιτεχνικὰ κομψοτεχνήματα· τὸ δῆμα πρέπει βεβαίως νὰ ξηρανθῆ καλῶς πρὶν ἢ χρησι-μοποιηθῆ.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

- Εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' οὗτο περιπατεῖ ὁ υἱός σας;
- Ὅκτώ μῆνες.
- Ὅκτώ μῆνες; — Πρέπει νὰ ἦναι ἀρκετὰ κουρασμένος.

Κάποιος παρουσιάζεται εἰς τὸν ἀστυνόμον διαμαρτυρούμενος ὅτι ὁ ἀμαξηλάτης τοῦ ἐζήτησε 5 σολῖδια περιπλέον τοῦ τεταγμένου.

- Ἐλάθετε τὸν ἀριθμὸν; τὸν ἐρωτᾷ ὁ ἀστυνόμος.
- Ὅχι, ἔλαβα μίαν μαστίγωσιν καὶ νομίζω ὅτι ἀρκεῖ.

Καὶ τώρα, παιδιά μου, ὅποτε ἔχετε τὰ μουσικά σας ὄργανα ἐπαίξετε ἄνευ θορύβου...

Εἰς τὸ ἵπποστάσιον, μεταξύ κυρίου καὶ ἀμαξέως.

- Πῶς πηγαίνουν οἱ ἵπποι σήμερον;
- Καλὰ, εὐχαριστῶ, καὶ ὑμεῖς;

- Καὶ πῶς εἶνε τὸ μικρὸ σας;
- Ἐξαίρετα· ἀρχίζει νὰ γράφῃ.
- Νὰ γράφῃ; ἀπὸ τώρα;
- Ναί· 'ς τὰ ἐπιπλα μ' ἕνα καρφί.

- Ἄχ, ἂν ἤξεύρατε, δεσποτύνῃ, πόσον καίει ἡ καρδιά μου!
- Δυστυχῶς δὲν ἀγαπῶ τὰ φουρνέλλα.

Ἡ δυστυχὴς πενθερά.

— Ἰατρέ μου, ἔρχομαι νὰ σὰς ζητήσω πιστοποιητικόν. Ὁ γαμβρὸς μου μ' ἐπλήγωσε σοβαρῶς χθὲς τὴν νύκτα!

— ὦ! ὦ! νὰ ἰδῶ τὴν πληγὴν σας!...

— Ἰατρέ, ἡ πληγὴ δὲν φαίνεται· μ' ἐπλήγωσεν εἰς τὴν φιλοτιμίαν.

— Ἐλα ἐδῶ, ἐσὺ ποῦ ξέρεις καλὰ τὴν κοσμογραφίαν· γιατί ἡ μέραις μικραίνουνσι τόσῳ πολὺ τὸν Δεκέμβριον;

— Γιὰ νὰ ἔλθῃ πρὶν γρήγορα ἡ πρωτοχρονιά καὶ νὰ πάρομε τὰ δῶρα.

— Ἐγὼ νὰ σοῦ εἰπῶ, δὲν δίδω πολλὴ σημασίαν στὸ πνεῦμα—τὸ περιφρονῶ.

— Καὶ τὸ πνεῦμα σοῦ τὸ ἀποδίδει μὲ τὸν τόκο!